

Forslaget sattes til forhandling.

Handelsministeren (*Erling Jensen*):

Det forslag til folketingsbeslutning, som vi her skal behandle, føjer sig til en række andre forslag, folketinget har behandlet i de seneste samlinger på initiativ både af regeringen og af forskellige partier, alle med det sigte at give vore mange mindre virksomheder bedre arbejdsvilkår, at afhjælpe nogle af deres problemer og at styrke mulighederne for, at de mindre virksomheder kan bevare deres væsentlige plads i den samlede danske erhvervsstruktur. Fra regeringens side hilser vi denne store interesse fra folketingets side for de mindre virksomheders vilkår med stor tilfredshed. Vi anser af mange grunde de små og mellemstore virksomheder for at være et meget værdifuldt element i dansk erhvervsliv.

Af bemærkningerne til det konservative forslag, som vi her behandler, fremgår, at dette forslag tager sigte på de mindre virksomheder i byerhvervene, og regeringen har derfor anset det for rigtigst, at jeg som handelsminister ved indledningen til denne første behandling knytter nogle bemærkninger til forslaget, selv om det unægtelig berører et meget stort antal love, som falder uden for handelsministeriets område. Tager vi de forslag med, som er nævnt i bemærkningerne til forslaget, er i alt 6-7 forskellige ministeriers lovgivningsområder berørt, og jeg skal derfor afholde mig fra at gå i enkeltheder vedrørende de forskellige detailforslag. Herom skal jeg henvise til de bemærkninger, der allerede i skriftlig form er omdelt til tingets medlemmer. De spørgsmål, der under den efterfølgende debat måtte blive rejst om disse enkeltheder, vil blive behandlet af de ministre, de vedrører, til brug for udvalgsarbejdet.

Jeg vil derimod gerne knytte nogle mere generelle bemærkninger til spørgsmålet om de mindre virksomheders muligheder og problemer. Når der er så udbredt enighed her i tinget om at lægge vægt på, at de mindre virksomheder fortsat kan spille en væsentlig rolle inden for vore byerhverv, er der en række gode grunde hertil. En af de mest indlysende synes måske at være, at små og mellemstore virksomheder med hensyn til antal og beskæftigelse indtager en særdeles fremtrædende plads i den bestående er-

hvervsstruktur. Den talmæssige belysning, vi råder over, er ganske vist noget mangelfuld, men inden for selve industrierhvervet, der tegner sig for ca. 19 pct. af bruttofaktoriindkomsten, falder knap 1/3 af virksomhederne med 8 pct. af industribeskæftigelsen på små virksomheder med mindre end 20 ansatte. 5.000 af industriens i alt 6.700 virksomheder beskæftiger mindre end 50 ansatte, og knap 1/4 af industriens samlede beskæftigelse falder på disse virksomheder.

Denne størrelsesstruktur inden for vort hovederhverv har for øvrigt været meget stabil over en lang årrække og viser ingen tendenser til at ændre sig væsentligt. Ser vi på de øvrige byerhverv, navnlig håndværk og handel, er de mindre virksomheders overvægt selvsagt endnu mere udtalt, selv om en vis koncentrationstendens har gjort sig gældende inden for detailhandelen.

Ved en vurdering af de mindre virksomheders betydning for dansk erhvervsliv ville jeg dog være betænkelig ved at lægge hovedvægten på deres talmæssige betydning. Vi skal ikke søge at opretholde små virksomheder, bare fordi de er små, og fordi der er mange af dem, men kun i det omfang, de repræsenterer noget af værdi for vort erhvervsliv og for samfundet i øvrigt. Når vi har en så forholdsvis stabil erhvervsstruktur med et vedvarende så stort antal af små virksomheder, så tror jeg da også, at dette først og fremmest er et udtryk for, at vi har brug for disse mange mindre virksomheder, dels fordi de styrker vort erhvervslivs samlede potentiel, dels fordi de repræsenterer visse særtræk, som mange sætter pris på, selv om de som selvstændige nok ikke altid opnår den indtægt, de på anden måde kunne indtjene.

Denne stabilitet i erhvervsstrukturen er på den anden side ikke udtryk for en stivnen og for en manglende mobilitet i dansk erhvervsliv. Tallene er stabile, men den enkelte virksomhed er langtfra altid lige så stabil. Tallene dækker over en betydelig og vedvarende tilpasningsproces, hvor mange både mindre og større virksomheder forsvinder, hvor nye opstår, især i den nedre ende af størrelsesskalaen, og hvor en hel del mindre virksomheder vokser sig større. Der er således inden for en som helhed ret stabil struktur tale om en betydelig fleksibilitet og en fortsat tilpasning, som er af stor værdi